

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/2284 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Δεκεμβρίου 2016

σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κατά την τελευταία εικοσαετία σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην Ένωση όσον αφορά τις ανθρωπογενείς εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων και την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, κυρίως μέσω εξειδικευμένης ενωσιακής πολιτικής, στην οποία περιλαμβάνεται η ανακοίνωση της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, με τον τίτλο «Θεματική στρατηγική για την ατμοσφαιρική ρύπανση» («ΘΣΑΡ»). Η οδηγία 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ αποδείχτηκε καίριας σημασίας για την εν λόγω πρόοδο, θέτοντας ανώτατα όρια για τις συνολικές ετήσιες εκπομπές των κρατών μελών από το 2010 και μετά, όσον αφορά το διοξείδιο του θείου (SO₂), τα οξείδια του αζώτου (NO_x), τις πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου (NMVOC) και την αμμωνία (NH₃). Το αποτέλεσμα ήταν η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου κατά 82 %, των εκπομπών οξειδίων του αζώτου κατά 47 %, των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου κατά 56 % και των εκπομπών αμμωνίας κατά 28 % στην Ένωση μεταξύ των ετών 1990 και 2010. Εντούτοις, όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 με τίτλο «Πρόγραμμα “καθαρός αέρας” για την Ευρώπη» («αναθεωρημένη ΘΣΑΡ»), εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις και σοβαροί κίνδυνοι για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.
- (2) Το 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον ⁽⁵⁾ επιβεβαιώνει τον μακροπρόθεσμο στόχο της Ένωσης όσον αφορά την πολιτική για τον ατμοσφαιρικό αέρα, ήτοι την επίτευξη επιπέδων ποιότητας του αέρα που να μη συνεπάγονται σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, και ζητεί, για τον σκοπό αυτό, πλήρη συμμόρφωση με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα,

⁽¹⁾ ΕΕ C 451 της 16.12.2014, σ. 134.

⁽²⁾ ΕΕ C 415 της 20.11.2014, σ. 23.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 2016 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2016.

⁽⁴⁾ Οδηγία 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους (ΕΕ L 309 της 27.11.2001, σ. 22).

⁽⁵⁾ Απόφαση αριθ. 1386/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, σχετικά με το γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας» (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 171).

στρατηγικούς στόχους και δράσεις για το διάστημα μετά το 2020, μεγαλύτερες προσπάθειες στις περιοχές όπου ο πληθυσμός και το οικοσύστημα εκτίθενται σε υψηλά επίπεδα ατμοσφαιρικών ρύπων, καθώς και ενισχυμένες συνέργειες μεταξύ της νομοθεσίας για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και των στόχων πολιτικής της Ένωσης που έχουν τεθεί, συγκεκριμένα, για την κλιματική αλλαγή και τη βιοποικιλότητα.

- (3) Η αναθεωρημένη ΘΣΑΡ ορίζει νέους στρατηγικούς στόχους για την περίοδο έως το 2030, προκειμένου να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος προς την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της Ένωσης για την ποιότητα του αέρα.
- (4) Τα κράτη μέλη και η Ένωση έχουν αρχίσει τη διαδικασία επικύρωσης του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον της σύμβασης της Minamata του 2013 για τον υδράργυρο, η οποία επιδιώκει να προστατεύσει την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον μέσω της μείωσης των εκπομπών υδραργύρου από υφιστάμενες και νέες πηγές, με στόχο την έναρξη ισχύος της το 2017. Οι αναφερόμενες εκπομπές του ρύπου αυτού θα πρέπει να παρακολουθούνται από την Επιτροπή.
- (5) Τα κράτη μέλη και η Ένωση είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης του 1979 της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE), για τη διασυνοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση σε μεγάλη απόσταση («σύμβαση LRTAP») και διαφόρων πρωτοκόλλων της, συμπεριλαμβανομένου του πρωτοκόλλου για τη μείωση της οξίνισης, του ευτροφισμού και του τροποσφαιρικού όζοντος του 1999, το οποίο αναθεωρήθηκε το 2012 («αναθεωρημένο πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ»).
- (6) Όσον αφορά το έτος 2020 και μετά, το αναθεωρημένο πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ ορίζει νέες δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για κάθε συμβαλλόμενο μέρος, με έτος αναφοράς το 2005, όσον αφορά τις εκπομπές διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός μεθανίου, αμμωνίας και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων, προάγει τη μείωση των εκπομπών αιθάλης και ζητεί, αφενός τη συλλογή και διατήρηση πληροφοριών σχετικά με τις δυσμενείς επιδράσεις των συγκεντρώσεων και εναποθέσεων ατμοσφαιρικών ρύπων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον και, αφετέρου, τη συμμετοχή στα προγράμματα με επίκεντρο τις επιδράσεις στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP.
- (7) Θα πρέπει επομένως να αναθεωρηθεί το καθεστώς εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών που θεσπίστηκε με την οδηγία 2001/81/ΕΚ, προκειμένου να εναρμονιστεί με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης και των κρατών μελών. Για τον σκοπό αυτόν, οι εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για κάθε έτος από το 2020 έως το 2029 που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι ίδιες με εκείνες που προβλέπονται στο αναθεωρημένο πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ.
- (8) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία κατά τρόπο που να συνεισφέρει αποτελεσματικά στην επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της Ένωσης όσον αφορά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, όπως υποστηρίζεται από τις κατευθυντήριες γραμμές της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, καθώς και των ενωσιακών στόχων για προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, με μείωση των επιπέδων και της εναπόθεσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλεί οξίνιση, ευτροφισμό και σχηματισμό όζοντος, ώστε να μην υπερβαίνουν τα κρίσιμα φορτία και επίπεδα που καθορίζονται στη σύμβαση LRTAP.
- (9) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην επίτευξη, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, των στόχων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα που καθορίζονται στην ενωσιακή νομοθεσία και στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, επιπροσθέτως της βελτίωσης της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα παγκοσμίως και της βελτίωσης των συνεργειών με τις πολιτικές της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια, αποφεύγοντας τις αλληλεπικαλύψεις με την υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία.
- (10) Η παρούσα οδηγία συμβάλλει επίσης στη μείωση των δαπανών για την υγεία που σχετίζονται με την ατμοσφαιρική ρύπανση στην Ένωση μέσω της βελτίωσης της ευεξίας των πολιτών της Ένωσης, καθώς και στην ενθάρρυνση της μετάβασης σε πράσινη οικονομία.
- (11) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμβάλλει στην προοδευτική μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, με βάση τις μειώσεις που επιτυγχάνονται από τη νομοθεσία της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή ή οποία αφορά εκπομπές από συγκεκριμένες ουσίες.
- (12) Η νομοθεσία της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή θα πρέπει να αποδίδει πραγματικά τις αναμενόμενες μειώσεις εκπομπών. Ο εντοπισμός της μη αποτελεσματικής νομοθεσίας της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή και η λήψη μέτρων σε πρώιμο στάδιο έχει καιρική σημασία για την επίτευξη των ευρύτερων στόχων ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, όπως καταδεικνύεται από τις αποκλίσεις μεταξύ των εκπομπών οξειδίων του αζώτου από οχήματα με κινητήρα ντίζελ Euro 6 σε πραγματικές συνθήκες και σε συνθήκες δοκιμής.
- (13) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία από το 2020 έως το 2029 και από το 2030 και εφεξής. Για να είναι δυνατόν να καταδειχτεί η σημειούμενη πρόοδος προς την τήρηση των δεσμεύσεων για το 2030, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν ενδεικτικά επίπεδα εκπομπών για το 2025, τα οποία θα ήταν τεχνικά εφικτά και δεν θα συνεπάγονταν δυσανάλογες δαπάνες, και θα πρέπει να προσπαθήσουν να συμμορφωθούν με αυτά τα επίπεδα. Σε περίπτωση που οι εκπομπές για το 2025 δεν δύναται να περιοριστούν σύμφωνα με την καθορισμένη πορεία μείωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγήσουν τους λόγους για αυτήν την απόκλιση, καθώς και τα μέτρα που θα επανέφεραν τα κράτη μέλη στην καθορισμένη πορεία τους, στις επακόλουθες εκθέσεις που πρέπει να υποβάλουν βάσει της παρούσας οδηγίας.

- (14) Οι εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία για το 2030 και εφεξής βασίζονται στις εκτιμώμενες δυνατότητες μείωσης κάθε κράτους μέλους, οι οποίες περιέχονται στην έκθεση ΘΣΑΡ αριθ. 16 του Ιανουαρίου 2015 («ΘΣΑΡ 16»), στην τεχνική εξέταση των διαφορών μεταξύ των εθνικών προβλέψεων και εκείνων της ΘΣΑΡ 16 και στον πολιτικό στόχο να διατηρηθεί η συνολική μείωση των επιπτώσεων στην υγεία έως το 2030 (σε σύγκριση με το 2005) όσο το δυνατόν εγγύτερα στην αρχική πρόταση της Επιτροπής για την παρούσα οδηγία. Προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια, η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύσει τις υποκείμενες παραδοχές που χρησιμοποιούνται στη ΘΣΑΡ 16.
- (15) Η συμμόρφωση προς τις εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών θα πρέπει να αξιολογείται με αναφορά στο ειδικό μεθοδολογικό καθεστώς κατά τη χρονική στιγμή καθορισμού της δέσμευσης.
- (16) Οι απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και οι δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών θα πρέπει να βασίζονται στην εθνική κατανάλωση ενέργειας και στα πωληθέντα καύσιμα. Ωστόσο, δυνάμει της σύμβασης LRTAP, ορισμένα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν να χρησιμοποιούν ως βάση για την εκτίμηση της συμμόρφωσης τις συνολικές εθνικές εκπομπές που υπολογίζονται βάσει των καταναλωθέντων καυσίμων για τον τομέα των οδικών μεταφορών. Η επιλογή αυτή θα πρέπει να διατηρηθεί στην παρούσα οδηγία προκειμένου να εξασφαλιστεί συνοχή μεταξύ του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου.
- (17) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν ορισμένες από τις αβεβαιότητες που συνδέονται με τον καθορισμό των εθνικών δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών, το αναθεωρημένο πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ περιλαμβάνει μέσα ευελιξίας που θα πρέπει να ενσωματωθούν στην παρούσα οδηγία. Ειδικότερα, το αναθεωρημένο πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ θεσπίζει μηχανισμό για την προσαρμογή των εθνικών απογραφών εκπομπών και τον υπολογισμό μέσω ετήσιων εθνικών εκπομπών για μέγιστη περίοδο τριών ετών εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Επιπλέον, θα πρέπει να προβλέπονται στην παρούσα οδηγία μέσα ευελιξίας, όταν αυτή επιβάλλει δέσμευση μείωσης η οποία υπερβαίνει την αποτελεσματική ως προς το κόστος μείωση που ορίζεται στη ΘΣΑΡ 16 και επίσης για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην περίπτωση αιφνιδίων και απρόβλεπτων γεγονότων που συνδέονται με την παραγωγή ή την προμήθεια ενέργειας, υπό τον όρο ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Η χρήση αυτών των μέσων ευελιξίας θα πρέπει να παρακολουθείται από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίστηκαν στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης αιτήσεων για προσαρμογές, οι δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για την περίοδο μεταξύ του 2020 και του 2029 θα πρέπει να θεωρείται ότι έχουν καθοριστεί στις 4 Μαΐου 2012, ημερομηνία αναθεώρησης του πρωτοκόλλου του Γκέτεμποργκ.
- (18) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να καταρτίζει, να θεσπίζει και να εφαρμόζει εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης για τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις του για μείωση των εκπομπών, καθώς και για την αποτελεσματική συνεισφορά στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη μείωσης των εκπομπών, ιδίως οξειδίων του αζώτου και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων, σε ζώνες και οικισμούς που πλήττονται από υπέρμετρες συγκεντρώσεις ατμοσφαιρικών ρύπων και/ή σε εκείνες τις ζώνες και οικισμούς που συντελούν σημαντικά στη ρύπανση της ατμόσφαιρας άλλων ζωνών και οικισμών, μεταξύ άλλων και σε γειτονικές χώρες. Τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης θα πρέπει, για τον σκοπό αυτό, να συμβάλλουν στην επιτυχή υλοποίηση των σχεδίων για την ποιότητα του αέρα που καθορίζονται δυνάμει του άρθρου 23 της οδηγίας 2008/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (19) Προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές από ανθρωπογενείς πηγές, στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης θα πρέπει να εξετάζονται μέτρα με εφαρμογή σε όλους τους σχετικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας, της ενέργειας, της βιομηχανίας, των οδικών μεταφορών, της εσωτερικής ναυσιπλοΐας, της οικιακής θέρμανσης και της χρήσης μη οδικών κινητών μηχανημάτων και διαλυτών. Εντούτοις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν για τα μέτρα που πρέπει να θεσπίζουν ώστε να συμμορφώνονται με τις δεσμεύσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία για μείωση των εκπομπών.
- (20) Κατά την κατάρτιση των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά την αντιμετώπιση, μεταξύ άλλων, των πλέον επιβλαβών ρύπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε σχέση με ευαίσθητες ομάδες του ανθρώπινου πληθυσμού.
- (21) Η γεωργία συμβάλλει σημαντικά στις εκπομπές αμμωνίας και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα. Προκειμένου να μειωθούν οι εν λόγω εκπομπές, τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα εφαρμοστέα στον γεωργικό τομέα. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να είναι αποδοτικά από οικονομική άποψη και να βασίζονται σε συγκεκριμένες πληροφορίες και δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη την επιστημονική πρόοδο και προηγούμενα μέτρα που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη. Η κοινή γεωργική πολιτική προσφέρει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να συμβάλουν στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα λαμβάνοντας ειδικά μέτρα. Οι μελλοντικές αξιολογήσεις θα συμβάλουν στην καλύτερη κατανόηση των αποτελεσμάτων αυτών των μέτρων.
- (22) Οι βελτιώσεις στην ποιότητα του αέρα θα πρέπει να επιτευχθούν μέσω αναλογικών μέτρων. Κατά τη λήψη των μέτρων που θα συμπεριληφθούν στα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που εφαρμόζονται στον τομέα της γεωργίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι συνέπειές τους για τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις ώστε να περιορίζεται, όσο το δυνατόν περισσότερο, κάθε πρόσθετο κόστος.

⁽¹⁾ Οδηγία 2008/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη (ΕΕ L 152 της 11.6.2008, σ. 1).

- (23) Όταν ορισμένα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με στόχο την πρόληψη των εκπομπών στον γεωργικό τομέα είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική στήριξη, ιδίως μέτρα που λαμβάνουν γεωργικές εκμεταλλεύσεις τα οποία απαιτούν σημαντικές αλλαγές των πρακτικών ή σημαντικές επενδύσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει την πρόσβαση στην εν λόγω χρηματοδοτική στήριξη και σε άλλες διαθέσιμες χρηματοδοτήσεις της Ένωσης.
- (24) Για να μειωθούν οι εκπομπές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν τη δυνατότητα να στηρίξουν τη στροφή των επενδύσεων προς καθαρές και αποδοτικές τεχνολογίες. Η καινοτομία μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της βιωσιμότητας και στην επίλυση των προβλημάτων στην πηγή βελτιώνοντας τις τομεακές απαντήσεις στις προκλήσεις που αφορούν την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα.
- (25) Τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένων των αναλύσεων στις οποίες στηρίζεται ο προσδιορισμός των πολιτικών και μέτρων, θα πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά.
- (26) Προκειμένου να καταρτίζονται άρτια τεκμηριωμένα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τυχόν σημαντικές επικαιροποιήσεις τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν τα εν λόγω προγράμματα και τις επικαιροποιήσεις τους για διαβούλευση με το κοινό και τις αρμόδιες αρχές σε όλα τα επίπεδα και σε χρόνο που προηγείται της οριστικοποίησης των επιλογών για τις πολιτικές και τα μέτρα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξάγουν διασυνοριακές διαβουλεύσεις σε περίπτωση που η εφαρμογή των προγραμμάτων τους θα μπορούσε να επηρεάσει την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης της UNECE για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο («σύμβαση του Espoo») του 1991 και του πρωτοκόλλου της για τη στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση του 2003.
- (27) Στόχος της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων, είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας. Όπως έχει επισημάνει επανειλημμένα το Δικαστήριο, θα ήταν ασύμβατο με τον δεσμευτικό χαρακτήρα που το άρθρο 288 τρίτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προσδίδει στις οδηγίες να αποκλείεται, επί της αρχής, η δυνατότητα από τους ενδιαφερόμενους της υποχρέωσης που επιβάλλεται από μια οδηγία. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για μια οδηγία της οποίας ο σκοπός είναι να ελέγξει και να μειώσει την ατμοσφαιρική ρύπανση και η οποία επομένως αποβλέπει στην προστασία στην ανθρώπινη υγείας.
- (28) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίζουν και να υποβάλλουν εθνικές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών, καθώς και ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής, για το σύνολο των ατμοσφαιρικών ρύπων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, στοιχεία που στη συνέχεια θα δίνουν τη δυνατότητα στην Ένωση να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που υπέχει δυνάμει της σύμβασης LRTAP και των πρωτοκόλλων της.
- (29) Προκειμένου να διαφυλαχτεί η συνοχή στο σύνολο της Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι εθνικές απογραφές και οι προβλέψεις εκπομπών, καθώς και οι ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής που υποβάλλουν στην Επιτροπή να συμφωνούν πλήρως με τις πληροφορίες που υποβάλλουν δυνάμει της σύμβασης LRTAP.
- (30) Προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των εθνικών δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών που ορίζει η παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να παρακολουθούν τις επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα χερσαία και υδάτινα οικοσυστήματα και να κοινοποιούν αυτές τις επιπτώσεις. Προκειμένου να διασφαλιστεί μια οικονομικά αποδοτική προσέγγιση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τους προαιρετικούς δείκτες παρακολούθησης της παρούσας οδηγίας και να συντονίζονται με άλλα προγράμματα παρακολούθησης που θεσπίζονται βάσει συναφών οδηγιών και, ενδεχομένως, της σύμβασης LRTAP.
- (31) Θα πρέπει να συγκροτηθεί ένα ευρωπαϊκό φόρουμ για τον «καθαρό αέρα» στο οποίο να εμπλέκονται όλοι οι ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών σε όλα τα σχετικά επίπεδα, για να ανταλλάσσονται εμπειρίες και ορθές πρακτικές, ιδίως με σκοπό την παροχή πληροφοριών για την καθοδήγηση και τη διευκόλυνση της συντονισμένης εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας και των ενωσιακών πολιτικών για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα.
- (32) Σύμφωνα με την οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹), τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για την ενεργό και συστηματική διάδοση των πληροφοριών με ηλεκτρονικά μέσα.
- (33) Είναι απαραίτητη η τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (²) προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια της εν λόγω οδηγίας με τη σύμβαση της UNECE σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα του 1998 («σύμβαση του Aarhus»).

(¹) Οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάρτιση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 41 της 14.2.2003, σ. 26).

(²) Οδηγία 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον και με την τροποποίηση όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, των οδηγιών 85/337/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου, (ΕΕ L 156 της 25.6.2003, σ. 17).

- (34) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές και οι διεθνείς εξελίξεις, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, για συγκεκριμένη περίοδο όσον αφορά την τροποποίηση του παραρτήματος I, καθώς και του μέρους 2 του παραρτήματος III και του παραρτήματος IV, με σκοπό την προσαρμογή τους στις εξελίξεις στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP και όσον αφορά την τροποποίηση του παραρτήματος V με σκοπό την προσαρμογή του στην τεχνική και στην επιστημονική πρόοδο και στις εξελίξεις εντός του πλαισίου της σύμβασης LRTAP. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και να πραγματοποιούνται οι διαβουλεύσεις αυτές σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽¹⁾. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (35) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των μέσων ευελιξίας και των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾.
- (36) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες για τις κυρώσεις που θα επιβάλλονται για παραβιάσεις των εθνικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και να διασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι εν λόγω κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
- (37) Δεδομένης της φύσης και έκτασης των τροποποιήσεων που πρέπει να εγείλθουν στην οδηγία 2001/81/ΕΚ, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να αντικατασταθεί, ώστε να αυξηθούν η ασφάλεια δικαίου, η σαφήνεια, η διαφάνεια και η απλούστευση της νομοθεσίας. Προκειμένου να είναι αδιάλειπτη η βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών που καθορίζονται στην οδηγία 2001/81/ΕΚ έως ότου τεθούν σε εφαρμογή, το 2020, οι νέες εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.
- (38) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη λόγω του διασυννοριακού χαρακτήρα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, μπορεί όμως να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (39) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα⁽³⁾, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να επισυνάψουν στην κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, όταν δικαιολογείται, και ένα ή περισσότερα έγγραφα που διευκρινίζουν το δεσμό ανάμεσα στα στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα τμήματα των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Για την παρούσα οδηγία ο νομοθέτης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Στόχοι και αντικείμενο

1. Προκειμένου να επιτευχθούν επίπεδα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που να μην συνεπάγονται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, η παρούσα οδηγία καθορίζει τις δεσμεύσεις μείωσης των ανθρωπογενών ατμοσφαιρικών εκπομπών διοξειδίου του θείου (SO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x), πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου (NMVOC), αμμωνίας (NH₃) και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ_{2,5}) από τα κράτη μέλη και καθιστά υποχρεωτική την κατάρτιση, τη θέσπιση και την εφαρμογή εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, καθώς και την παρακολούθηση και την αναφορά των εκπομπών των εν λόγω ρύπων και άλλων ρύπων που αναφέρονται στο παράρτημα I, καθώς και των επιπτώσεών τους.

⁽¹⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση των κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽³⁾ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

2. Η παρούσα οδηγία συμβάλλει επίσης στην επίτευξη:
- των στόχων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα που ορίζει η νομοθεσία της Ένωσης και της προόδου προς τον μακροπρόθεσμο στόχο της Ένωσης για επίτευξη επιπέδων ποιότητας του αέρα σε συμφωνία με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές που έχει δημοσιεύσει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας·
  - των στόχων της Ένωσης στον τομέα της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων σύμφωνα με το 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον·
  - ενισχυμένων συνεργιών μεταξύ της πολιτικής της Ένωσης για την ποιότητα του αέρα και άλλων συναφών πολιτικών της Ένωσης, ιδίως των πολιτικών για το κλίμα και την ενέργεια.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

- Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις εκπομπές των ρύπων που αναφέρονται στο παράρτημα I από όλες τις πηγές στο έδαφος των κρατών μελών, στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες και στις ζώνες ελέγχου ρύπανσης.
- Η παρούσα οδηγία δεν καλύπτει τις εκπομπές στις Κανάριες Νήσους, στα υπερπόντια διαμερίσματα της Γαλλίας, στη Μαδέρα και στις Αζόρες.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- «εκπομπή»: η ελευθέρωση ουσίας από σημειακή ή διάχυτη πηγή στην ατμόσφαιρα·
- «ανθρωπογενείς εκπομπές»: οι ατμοσφαιρικές εκπομπές ρύπων που συνδέονται με ανθρώπινες δραστηριότητες·
- «πρόδρομες ουσίες του όζοντος»: οξείδια του αζώτου, πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου, μεθάνιο και μονοξείδιο του άνθρακα·
- «στόχοι για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα»: οι οριακές τιμές, οι τιμές-στόχοι και οι υποχρεώσεις έκθεσης σε συγκεκριμένες πηγές για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα που παρατίθενται στην οδηγία 2008/50/EK και στην οδηγία 2004/107/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾·
- «διοξείδιο του θείου» ή «SO₂»: όλες οι θειούχες ενώσεις που εκφράζονται ως διοξείδιο του θείου (SO₂), περιλαμβανομένων του τριοξειδίου του θείου (SO₃), του θειικού οξέος (H₂SO₄) και των ανηγμένων θειούχων ενώσεων, όπως το υδρόθειο (H₂S), οι μερκαπτάνες και τα διμεθυλοσουλφίδια·
- «οξείδια του αζώτου» ή «NO_x»: το οξείδιο και το διοξείδιο του αζώτου, εκφραζόμενα ως διοξείδιο του αζώτου·
- «πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου» ή «NMVOC»: όλες οι οργανικές ενώσεις εκτός από το μεθάνιο, που είναι ικανές να παράγουν φωτοχημικά οξειδωτικά μέσα αντιδρώντας με οξείδια του αζώτου παρουσία ηλιακού φωτός·
- «λεπτά αιωρούμενα σωματίδια» ή «ΑΣ_{2,5}»: σωματίδια με αεροδυναμική διάμετρο ίση με ή μικρότερη από 2,5 μικρόμετρα (μm)·
- «αιθάλη»: ανθρακούχα σωματίδια που απορροφούν το φως·
- «εθνική δέσμευση μείωσης των εκπομπών»: η υποχρέωση των κρατών μελών για μείωση των εκπομπών μιας ουσίας· προσδιορίζει τη μείωση των εκπομπών η οποία πρέπει κατ' ελάχιστο να πραγματοποιηθεί κατά το ημερολογιακό έτος-στόχο, ως ποσοστό του συνόλου των εκπομπών κατά το έτος αναφοράς (το 2005)·

⁽¹⁾ Οδηγία 2004/107/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με το αρσενικό, το κάδμιο, τον υδράργυρο, το νικέλιο και τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα (ΕΕ L 23 της 26.1.2005, σ. 3).

- 11) «κύκλος προσγείωσης και απογείωσης»: ο κύκλος που περιλαμβάνει την τροχοδρόμηση (κατά την άφιξη και την αναχώρηση), την απογείωση, την άνοδο, την προσέγγιση, την προσγείωση και κάθε άλλη πτητική δραστηριότητα σε απόλυτο ύψος χαμηλότερο των 3 000 ποδών·
- 12) «διεθνής θαλάσσια ναυσιπλοΐα»: διαδρομές στη θάλασσα και στα παράκτια ύδατα, εκτελούμενες με πλωτά οχήματα ανεξαρτήτως σημαίας, εκτός από τα αλιευτικά σκάφη, που αναχωρούν από την επικράτεια μιας χώρας και αφικνούνται στην επικράτεια άλλης χώρας·
- 13) «ζώνη ελέγχου της ρύπανσης»: θαλάσσια περιοχή που δεν εκτείνεται πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης από τις οποίες υπολογίζεται το εύρος των χωρικών υδάτων, η οποία ορίζεται από κράτος μέλος με σκοπό την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της ρύπανσης από σκάφη σύμφωνα με τους εφαρμοστέους διεθνείς κανόνες και πρότυπα·
- 14) «νομοθεσία της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή»: η ενωσιακή νομοθεσία που αποσκοπεί στη μείωση των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία μέσω της λήψης μέτρων μετριασμού στην πηγή.

Άρθρο 4

Εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών

1. Κατ' ελάχιστο, τα κράτη μέλη περιορίζουν τις οικείες ετήσιες ανθρωπογενείς εκπομπές διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου, αμμωνίας και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων σύμφωνα με τις εθνικές δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών που ισχύουν από το 2020 έως το 2029 και από το 2030 και εφεξής, όπως προβλέπεται στο παράρτημα II.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα με σκοπό να περιορίσουν τις οικείες ανθρωπογενείς εκπομπές διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου, αμμωνίας και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων για το 2025. Τα ενδεικτικά επίπεδα των εκπομπών αυτών προσδιορίζονται με βάση γραμμική πορεία μείωσης μεταξύ των επιπέδων εκπομπών τους που καθορίζονται από τις δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών για το 2020 και των επιπέδων εκπομπών που καθορίζονται από τις δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών για το 2030.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ακολουθήσουν μη γραμμική πορεία μείωσης εάν αυτό είναι οικονομικώς ή τεχνικώς αποδοτικότερο και με την προϋπόθεση ότι από το 2025 η πορεία αυτή θα συγκλίνει σταδιακά με τη γραμμική πορεία μείωσης και ότι αυτό δεν θίγει οποιαδήποτε δέσμευση μείωσης των εκπομπών για το 2030. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τη μη γραμμική πορεία μείωσης πορεία και τους λόγους για την υιοθέτησή της στα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1.

Σε περίπτωση που οι εκπομπές για το 2025 δεν δύνανται να περιοριστούν σύμφωνα με την καθορισμένη πορεία μείωσης, τα κράτη μέλη εξηγούν τους λόγους για αυτήν την απόκλιση καθώς και τα μέτρα που θα επαναφέρουν τα κράτη μέλη στην καθορισμένη πορεία τους στις επακόλουθες ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής που πρέπει να υποβάλουν στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2.

3. Οι ακόλουθες εκπομπές δεν συνυπολογίζονται για τη συμμόρφωση με τις παραγράφους 1 και 2:

- α) οι εκπομπές αεροσκαφών πέραν του κύκλου προσγείωσης και απογείωσης·
- β) οι εκπομπές της εθνικής θαλάσσιας ναυσιπλοΐας από και προς τα εδάφη που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2·
- γ) οι εκπομπές από τη διεθνή θαλάσσια ναυσιπλοΐα·
- δ) οι εκπομπές οξειδίων του αζώτου και οργανικών πτητικών ενώσεων εκτός του μεθανίου από δραστηριότητες που εμπίπτουν στις κατηγορίες 3B (διαχείριση κοπριάς) και 3Δ (γεωργικά εδάφη) της ονοματολογίας υποβολής στοιχείων (**nomenclature for reporting** — NFR) του 2014 που καθορίζεται στη σύμβαση LRTAP.

Άρθρο 5

Μέσα ευελιξίας

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να καταρτίζουν, σύμφωνα με παράρτημα IV μέρος 4, προσαρμοσμένες ετήσιες εθνικές απογραφές εκπομπών για το διοξείδιο του θείου, τα οξείδια του αζώτου, τις πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός του μεθανίου, την αμμωνία και τα λεπτά αιωρούμενα σωματίδια όταν η μη συμμόρφωση με τις εθνικές τους δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών προκύπτει από την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων απογραφής εκπομπών που έχουν επικαιροποιηθεί σύμφωνα με τις επιστημονικές γνώσεις.

Προκειμένου να καθοριστεί εάν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις που ορίζονται στο παράρτημα IV μέρος 4, οι δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών για τα έτη 2020 έως 2029 θεωρούνται ως καθορισθείσες στις 4 Μαΐου 2012.

Από το 2025 εφαρμόζονται οι ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις για προσαρμογές σε περίπτωση σημαντικά διαφορετικών συντελεστών εκπομπών ή μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των εκπομπών από συγκεκριμένες κατηγορίες πηγών σε σχέση με τους αναμενόμενους ως αποτέλεσμα από την εφαρμογή συγκεκριμένου κανόνα ή προτύπου κατά τη νομοθεσία της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή, σύμφωνα με το παράρτημα IV τμήμα 4 σημείο 1) στοιχείο δ) σημεία ii) και iii):

- a) το οικείο κράτος μέλος, αφού λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των εθνικών προγραμμάτων επιθεώρησης και επιβολής για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή, αποδεικνύει ότι οι σημαντικά διαφορετικοί συντελεστές εκπομπών δεν προκύπτουν από την εθνική εφαρμογή ή επιβολή της εν λόγω νομοθεσίας.
- β) το οικείο κράτος μέλος έχει ενημερώσει την Επιτροπή για τη σημαντική διαφορά στους συντελεστές εκπομπών, η οποία διερευνά, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2, την ανάγκη περαιτέρω δράσης.

2. Εάν σε ένα δεδομένο έτος ένα κράτος μέλος, λόγω ιδιαίτερως ψυχρού χειμώνα ή ιδιαίτερως ξηρού θέρους, δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις δεσμεύσεις του για μείωση των εκπομπών, μπορεί να συμμορφωθεί με τις δεσμεύσεις αυτές χρησιμοποιώντας τον μέσο όρο των ετήσιων εθνικών του εκπομπών για το συγκεκριμένο έτος, το προηγούμενο έτος και το επόμενο έτος, υπό την προϋπόθεση ότι αυτός ο μέσος όρος δεν υπερβαίνει το επίπεδο των ετήσιων εθνικών εκπομπών που καθορίζεται από τη δεσμευση του κράτους μέλους για μείωση.

3. Εάν σε ένα δεδομένο έτος ένα κράτος μέλος, για το οποίο μία ή περισσότερες δεσμεύσεις μείωσης που ορίζονται στο παράρτημα II καθορίζονται σε αυστηρότερο επίπεδο από την αποτελεσματική ως προς το κόστος μείωση που προσδιορίζεται στη ΘΣΑΡ 16, δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τη σχετική δέσμευση για μείωση των εκπομπών μετά την υλοποίηση όλων των οικονομικά αποδοτικών μέτρων, θεωρείται ότι συμμορφώνεται με τη σχετική δέσμευση μείωσης για μέγιστο διάστημα πέντε ετών, με την προϋπόθεση ότι, για καθένα από αυτά τα έτη, αντισταθμίζει την εν λόγω μη συμμόρφωση από ισοδύναμη μείωση των εκπομπών άλλων ρύπων που αναφέρονται στο παράρτημα II.

4. Ένα κράτος μέλος θεωρείται ότι συμμορφώνεται με τις δυνάμει του άρθρου 4 υποχρεώσεις του για μέγιστο διάστημα τριών ετών, όταν η μη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις του για μείωση των εκπομπών για τους σχετικούς ρύπους προκύπτει από αιφνίδια και απρόβλεπτη διακοπή ή απώλεια απόδοσης στο σύστημα παροχής ή παραγωγής ρεύματος και/ή θέρμανσης, η οποία δεν θα μπορούσε να είχε προβλεφθεί ευλόγως, και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- a) το οικείο κράτος μέλος έχει αποδείξει ότι έχει καταβληθεί κάθε εύλογη προσπάθεια, περιλαμβανομένης της εφαρμογής νέων μέτρων και πολιτικών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση και θα συνεχίσει να καταβάλλεται κάθε εύλογη προσπάθεια ώστε η περίοδος μη συμμόρφωσης να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη· και
- β) το οικείο κράτος μέλος έχει αποδείξει ότι η εφαρμογή μέτρων και πολιτικών επιπλέον αυτών που αναφέρονται στο στοιχείο α) θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε δυσανάλογο κόστος, να θέσουν ουσιαστικά σε κίνδυνο την εθνική ενεργειακή ασφάλεια ή να εμπεριέχουν σημαντικό κίνδυνο ενεργειακής ένδειας για ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού.

5. Τα κράτη μέλη που προτίθενται να εφαρμόσουν τις παραγράφους 1, 2, 3 ή 4 ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά έως τις 15 Φεβρουαρίου του εκάστοτε έτους υποβολής στοιχείων. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει τους καλυπτόμενους ρύπους και κλάδους και, εφόσον διατίθενται στοιχεία, την έκταση των επιπτώσεων στις εθνικές απογραφές εκπομπών.

6. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, εξετάζει και κρίνει αν η χρήση ορισμένου από τα μέσα ευελιξίας για συγκεκριμένο έτος πληροί τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και στο παράρτημα IV μέρος 4, ή στις παραγράφους 2, 3 ή 4 του παρόντος άρθρου, κατά περίπτωση.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρήση ορισμένου μέσου ευελιξίας δεν πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και στο παράρτημα IV μέρος 4 ή στις παραγράφους 2, 3 ή 4 του παρόντος άρθρου, εκδίδει απόφαση εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4, ενημερώνοντας το κράτος μέλος ότι η χρήση του εν λόγω μέσου ευελιξίας δεν μπορεί να γίνει δεκτή και επιστημαίνοντας τους λόγους αυτής της άρνησης. Εφόσον η Επιτροπή δεν εγείρει αντίρρηση εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θεωρεί ότι η χρήση του εν λόγω μέσου ευελιξίας ισχύει και είναι δεκτή για το εν λόγω έτος.

7. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που ορίζουν τους λεπτομερείς κανόνες χρήσης των μέσων ευελιξίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 17.

8. Η Επιτροπή, κατά την άσκηση των εξουσιών της σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7, λαμβάνει υπόψη τα σχετικά καθοδηγητικά έγγραφα που εκπονούνται στο πλαίσιο της σύμβασης **LRTAP**.

Άρθρο 6

Εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν, θεσπίζουν και εφαρμόζουν τα αντίστοιχα εθνικά τους προγράμματα ελέγχου της ρύπανσης σύμφωνα με το παράρτημα III μέρος 1 με σκοπό να περιορίσουν τις ετήσιες ανθρωπογενείς εκπομπές τους σύμφωνα με το άρθρο 4 και να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1.

2. Κατά την κατάρτιση, θέσπιση και εφαρμογή του προγράμματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 τα κράτη μέλη:

- α) αξιολογούν το βαθμό στον οποίο οι εθνικές πηγές εκπομπών είναι πιθανό να έχουν επιπτώσεις στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στην επικράτειά τους και σε γειτονικά κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, δεδομένα και μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (EMEP) δυνάμει του πρωτοκόλλου στη σύμβαση LRTAP για τη διαμεθωριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση, το οποίο αναφέρεται στη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του προγράμματος συνεργασίας για τη συνεχή παρακολούθηση και την εκτίμηση της μεταφοράς σε μεγάλη απόσταση των ατμοσφαιρικών ρύπων στην Ευρώπη·
- β) λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη μείωσης των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων για την επίτευξη της συμμόρφωσης με τους στόχους ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην επικράτειά τους και, κατά περίπτωση, στα γειτονικά κράτη μέλη·
- γ) θέτουν ως προτεραιότητα τα μέτρα μείωσης των εκπομπών αιθάλης κατά τη λήψη μέτρων για την τήρηση των εθνικών δεσμεύσεων για μείωση των εκπομπών λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων·
- δ) διασφαλίζουν τη συνοχή με άλλα συναφή σχέδια και προγράμματα που έχουν θεσπιστεί δυνάμει των απαιτήσεων της εθνικής ή ενωσιακής νομοθεσίας.

Τα κράτη μέλη προκειμένου να συμμορφωθούν με τις εθνικές δεσμεύσεις τους για μείωση των εκπομπών, συμπεριλαμβάνουν στα εθνικά τους προγράμματα ελέγχου της ρύπανσης τα μέτρα μείωσης των εκπομπών που ορίζονται ως υποχρεωτικά στο παράρτημα III μέρος 2, ενώ δύνανται να συμπεριλαμβάνουν στα εν λόγω προγράμματα τα μέτρα μείωσης των εκπομπών που ορίζονται ως προαιρετικά στο παράρτημα III μέρος 2 ή μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος μετριασμού.

3. Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τα εθνικά τους προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης τουλάχιστον κάθε τέσσερα έτη.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι πολιτικές και τα μέτρα μείωσης των εκπομπών που περιέχονται στο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης επικαιροποιούνται εντός 18 μηνών από την υποβολή της τελευταίας εθνικής απογραφής εκπομπών ή των εθνικών προβλέψεων εκπομπών εάν, σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία, δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις του άρθρου 4 ή υφίσταται κίνδυνος μη συμμόρφωσης.

5. Τα κράτη μέλη διαβουλεύονται με το κοινό, σύμφωνα με την οδηγία 2003/35/EK, και με τις αρμόδιες αρχές τις οποίες, λόγω των ειδικών περιβαλλοντικών τους αρμοδιοτήτων στον τομέα της ρύπανσης, της ποιότητας και της διαχείρισης του ατμοσφαιρικού αέρα σε όλα τα επίπεδα, είναι πιθανό να αφορά η εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, σχετικά με τα σχέδια των εν λόγω προγραμμάτων και τυχόν σημαντικές επικαιροποιήσεις τους, πριν από την οριστικοποίηση των προγραμμάτων αυτών.

6. Όπου ενδείκνυται, διεξάγονται διασυνοριακές διαβουλεύσεις.

7. Η Επιτροπή διευκολύνει την εκπόνηση και εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, κατά περίπτωση, μέσω ανταλλαγής ορθών πρακτικών.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 16, για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την προσαρμογή του παραρτήματος III μέρος 2 στις εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής προόδου, στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP.

9. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθύνσεις σχετικά με την εκπόνηση και εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

10. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να προσδιορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τη μορφή των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 17.

Άρθρο 7

Χρηματοδοτική στήριξη

Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε υφιστάμενα κονδύλια της Ένωσης, σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις που διέπουν τα εν λόγω κονδύλια, προκειμένου να στηρίξει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν με σκοπό τη συμμόρφωση προς τους στόχους της παρούσας οδηγίας.

Στα εν λόγω κονδύλια της Ένωσης περιλαμβάνονται η τρέχουσα και η μελλοντική διάθεση χρηματοδοτικών πόρων μεταξύ άλλων στο πλαίσιο:

- α) του προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία·
- β) των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών χρηματοδοτικών πόρων στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής·
- γ) μέσων για τη χρηματοδότηση δράσεων για το περιβάλλον και για το κλίμα, όπως το πρόγραμμα LIFE.

Η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο δημιουργίας ενιαίου σημείου επαφής στο οποίο όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς να μπορούν να ενημερώνονται εύκολα σχετικά με τα διαθέσιμα κονδύλια της Ένωσης και τις διαδικασίες πρόσβασης σε αυτά, για τις περιπτώσεις έργων που αφορούν ζητήματα σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Άρθρο 8

Εθνικές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών, και ενημερωτικές εκδόσεις απογραφής

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν και επικαιροποιούν ετησίως εθνικές απογραφές εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στο παράρτημα I πίνακας Α, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καταρτίζουν και να επικαιροποιούν ετησίως εθνικές απογραφές εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στο παράρτημα I πίνακας Β, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.

2. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν και επικαιροποιούν ανά τετραετία εθνικές απογραφές εκπομπών με χωρική διακριτοποίηση και απογραφές μεγάλων σημειακών πηγών και, ανά διετία, εθνικές προβλέψεις εκπομπών για τους ρύπους που παρατίθενται στο παράρτημα I πίνακας Γ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εν λόγω πίνακα.

3. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν ενημερωτική έκδοση απογραφής η οποία συνοδεύει τις εθνικές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος I πίνακα Δ.

4. Τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση μέσου ευελιξίας δυνάμει του άρθρου 5 συμπεριλαμβάνουν στην ενημερωτική έκδοση απογραφής του αντίστοιχου έτους τις πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι η χρήση του εν λόγω μέσου ευελιξίας συμμορφώνεται με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 και το παράρτημα IV μέρος 4 ή στο άρθρο 5 παράγραφοι 2, 3 ή 4, κατά περίπτωση.

5. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν και επικαιροποιούν τις εθνικές απογραφές εκπομπών (συμπεριλαμβανομένων κατά περίπτωση, των αναπροσαρμοσμένων απογραφών εθνικών εκπομπών), τις προβλέψεις εθνικών εκπομπών, τις εθνικές απογραφές εκπομπών με χωρική διακριτοποίηση, τις απογραφές μεγάλων σημειακών πηγών και τις συνοδευτικές ενημερωτικές εκδόσεις απογραφής σύμφωνα με το παράρτημα IV.

6. Βάσει των πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, καταρτίζει και επικαιροποιεί ετησίως απογραφές εκπομπών και ενημερωτική έκθεση απογραφής για ολόκληρη την Ένωση, καθώς και, ανά διετία, προβλέψεις εκπομπών για ολόκληρη την Ένωση και, ανά τετραετία, απογραφές εκπομπών με χωρική διακριτοποίηση για ολόκληρη την Ένωση και απογραφές μεγάλων σημειακών πηγών για ολόκληρη την Ένωση, για τους ρύπους που αναφέρονται στο παράρτημα Ι.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 16, για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας με σκοπό την προσαρμογή του παραρτήματος Ι και του παραρτήματος ΙV στις εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής και επιστημονικής πρόοδου, στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP.

Άρθρο 9

Παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την παρακολούθηση των αρνητικών επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα οικοσυστήματα με βάση ένα δίκτυο θέσεων παρακολούθησης που είναι αντιπροσωπευτικό των οικοτόπων τους γλυκών υδάτων και των φυσικών και ημифυσικών οικοτόπων τους και των δασικών οικοσυστημάτων τους, υιοθετώντας μια οικονομικά αποδοτική προσέγγιση η οποία βασίζεται στους κινδύνους.

Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη συντονίζονται με άλλα προγράμματα παρακολούθησης που έχουν θεσπιστεί δυνάμει της ενωσιακής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2008/50/ΕΚ, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾ και, ενδεχομένως, της σύμβασης LRTAP και, όπου ενδείκνυται, χρησιμοποιούν στοιχεία που συγκεντρώθηκαν δυνάμει των προγραμμάτων αυτών.

Για να συμμορφωθούν στις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τους προαιρετικούς δείκτες παρακολούθησης που απαριθμούνται στο παράρτημα V.

2. Για τη συλλογή και υποβολή των πληροφοριών που απαριθμούνται στο παράρτημα V, μπορούν να χρησιμοποιούνται οι μεθοδολογίες της σύμβασης LRTAP και τα εγχειρίδια της που αφορούν τα προγράμματα διεθνούς συνεργασίας.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 16, για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας με σκοπό την προσαρμογή του παραρτήματος V στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο και στις εξελίξεις στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP σχετικά με τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση.

Άρθρο 10

Υποβολή στοιχείων από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν το πρώτο εθνικό τους πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Επιτροπή έως την 1η Απριλίου 2019.

Όταν ένα εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης επικαιροποιείται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 4, το οικείο κράτος μέλος παρέχει το επικαιροποιημένο πρόγραμμα στην Επιτροπή εντός δύο μηνών.

Η Επιτροπή εξετάζει τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τις επικαιροποιήσεις τους βάσει των απαιτήσεων του άρθρου 4 παράγραφος 2 και του άρθρου 6.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος τις εθνικές απογραφές και προβλέψεις εκπομπών τους, τις εθνικές απογραφές εκπομπών τους με χωρική διακριτοποίηση, τις απογραφές τους μεγάλων σημειακών πηγών και τις ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής τους που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 3 και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 8 παράγραφος 4 κατά τις ημερομηνίες υποβολής που ορίζονται στο παράρτημα Ι.

Οι αναφορές αυτές συμφωνούν με τα στοιχεία που υποβάλλονται στη Γραμματεία της σύμβασης LRTAP.

⁽¹⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

3. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και σε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, εξετάζει τα δεδομένα των εθνικών απογραφών εκπομπών κατά το πρώτο έτος υποβολής και στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η εν λόγω εξέταση περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- α) ελέγχους για την εξακρίβωση της διαφάνειας, της ακρίβειας, της συνέπειας, της συγκρισιμότητας και της πληρότητας των πληροφοριών που υποβάλλονται·
- β) ελέγχους για τον εντοπισμό περιπτώσεων στις οποίες τα δεδομένα έχουν καταρτιστεί κατά τρόπο μη σύμφωνο προς τις απαιτήσεις του διεθνούς δικαίου, ιδιαίτερα δε της σύμβασης σχετικά με τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση·
- γ) κατά περίπτωση, υπολογισμό των συνεπαγόμενων αναγκαίων τεχνικών διορθώσεων, σε συνεννόηση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την αναγκαιότητα ή το περιεχόμενο των τεχνικών διορθώσεων σύμφωνα με το στοιχείο γ), η Επιτροπή εκδίδει απόφαση για τον καθορισμό των τεχνικών διορθώσεων που πρέπει να εφαρμοστεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

4. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος τις ακόλουθες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9:

- α) έως την 1η Ιουλίου 2018 και στη συνέχεια ανά τετραετία, τη γεωγραφική θέση των σταθμών παρακολούθησης και τους σχετικούς δείκτες που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης·
- β) έως την 1η Ιουλίου 2019 και στη συνέχεια ανά τετραετία, τα δεδομένα παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 9.

Άρθρο 11

Εκθέσεις της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή, έως την 1η Απριλίου 2020, και στη συνέχεια ανά τετραετία, υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο ως προς την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, στην οποία περιλαμβάνεται αξιολόγηση της συνεισφοράς της στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 1 και συγκεκριμένα:

- α) η πρόοδος όσον αφορά:
  - i) τα ενδεικτικά επίπεδα εκπομπών και τις δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών που αναφέρονται στο άρθρο 4 και, κατά περίπτωση, τους λόγους μη επίτευξης των στόχων·
  - ii) τα επίπεδα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που δημοσιεύει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας για την ποιότητα του αέρα·
  - iii) τους στόχους για τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα της Ένωσης σύμφωνα με το 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον·
- β) ο εντοπισμός πρόσθετων μέτρων που απαιτούνται σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο στοιχείο α)·
- γ) η αξιοποίηση των κονδυλίων της Ένωσης για την υποστήριξη των μέτρων που λαμβάνονται με σκοπό τη συμμόρφωση προς τους στόχους της παρούσας οδηγίας·
- δ) τα αποτελέσματα της εξέτασης, από την Επιτροπή, των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των επικαιροποιήσεών τους σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο·
- ε) αξιολόγηση των υγειονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της παρούσας οδηγίας.

2. Σε περίπτωση που η έκθεση αναφέρει ότι η μη επίτευξη των ενδεικτικών επιπέδων εκπομπών και των δεσμεύσεων μείωσης των εκπομπών που αναφέρονται στο άρθρο 4 μπορεί να οφείλεται σε αναποτελεσματικότητα της νομοθεσίας της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της σε επίπεδο κρατών μελών, η Επιτροπή διερευνά, κατά περίπτωση, την ανάγκη περαιτέρω δράσης, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις τομεακές επιπτώσεις της εφαρμογής. Εφόσον ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλει νομοθετικές προτάσεις, συμπεριλαμβανομένης νέας νομοθεσίας για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή, ώστε να εξασφαλιστεί η τήρηση των δεσμεύσεων της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 12

Ευρωπαϊκό φόρουμ «καθαρός αέρας»

Η Επιτροπή συγκροτεί το ευρωπαϊκό φόρουμ «καθαρός αέρας» που θα παρέχει πληροφορίες και καθοδήγηση και θα διευκολύνει τη συντονισμένη υλοποίηση της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης που σχετίζονται με τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, φέρνοντας σε επαφή όλους τους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών σε όλα τα σχετικά επίπεδα, της Επιτροπής, της βιομηχανίας, της κοινωνίας των πολιτών και της επιστημονικής κοινότητας, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στο ευρωπαϊκό φόρουμ «καθαρός αέρας» ανταλλάσσονται εμπειρίες και ορθές πρακτικές, μεταξύ άλλων και για τις μειώσεις εκπομπών από την οικιακή θέρμανση και τις οδικές μεταφορές, με βάση τις οποίες θα μπορούν να ενημερώνονται και να ενισχύονται τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και η εφαρμογή τους.

Άρθρο 13

Επανεξέταση

1. Με βάση τις εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 1, η Επιτροπή επανεξετάζει την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, με σκοπό τη διασφάλιση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την επιστημονική και τεχνική πρόοδο και την υλοποίηση των ενωσιακών πολιτικών για το κλίμα και την ενέργεια.

Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η Επιτροπή υποβάλλει νομοθετικές προτάσεις για δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για την περίοδο μετά το 2030.

2. Όσον αφορά την αμμωνία, η Επιτροπή, στην επανεξέτασή της, αξιολογεί ιδίως τα εξής:

- α) τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα·
- β) τις επικαιροποιήσεις του κατευθυντήριου εγγράφου της UNECE του 2014 για την πρόληψη και τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας από γεωργικές πηγές («κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία»⁽¹⁾), τον κώδικα-πλαίσιο της UNECE περί ορθών γεωργικών πρακτικών για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας⁽²⁾, όπως αναθεωρήθηκε για τελευταία φορά το 2014·
- γ) τις επικαιροποιήσεις των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 10) της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾·
- δ) τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

3. Με βάση τις αναφερόμενες εθνικές εκπομπές υδραργύρου, η Επιτροπή αξιολογεί τις επιπτώσεις τους για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 και εξετάζει μέτρα για τη μείωση των εκπομπών και, εφόσον κριθεί σκόπιμο, υποβάλλει νομοθετική πρόταση.

Άρθρο 14

Πρόσβαση σε πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη, συμμορφούμενα προς την οδηγία 2003/4/ΕΚ, μεριμνούν για την ενεργό και συστηματική διάδοση στο κοινό των ακόλουθων πληροφοριών, μέσω της δημοσίευσής τους σε δημόσια προσβάσιμο ιστότοπο:

- α) τα εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τυχόν επικαιροποιήσεις τους·
- β) εθνικές απογραφές εκπομπών (συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των αναπροσαρμοσμένων εθνικών απογραφών εκπομπών), τις εθνικές προβλέψεις εκπομπών, τις ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής και τις πρόσθετες εκθέσεις και πληροφορίες που παρέχονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10.

⁽¹⁾ Απόφαση 2012/11, ECE/EB/AIR/113/Add. 1.

⁽²⁾ Απόφαση ECE/EB.AIR/127, παράγραφος 36ε.

⁽³⁾ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

2. Η Επιτροπή, συμμορφούμενη προς τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, μεριμνά για την ενεργό και συστηματική διάδοση στο κοινό, μέσω δημοσίευσης σε δημόσια προσβάσιμο ιστότοπο, των απογραφών και προβλέψεων εκπομπών για ολόκληρη την Ένωση, καθώς και ενημερωτικών εκθέσεων απογραφής.
3. Η Επιτροπή δημοσιεύει στον ιστότοπό της:
  - α) τις βασικές παραδοχές που συνεκτιμήθηκαν για κάθε κράτος προκειμένου να καθοριστούν οι εθνικές του δυνατότητες μείωσης των εκπομπών και οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο της εκπόνησης της έκθεσης ΘΣΑΡ 16·
  - β) τον κατάλογο της νομοθεσίας της Ένωσης για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην πηγή· και
  - γ) τα αποτελέσματα της εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο.

Άρθρο 15

Συνεργασία με τρίτες χώρες και συντονισμός στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών

Η Ένωση και τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, επιδιώκουν με την επιφύλαξη του άρθρου 218 ΣΛΕΕ, διμερή και πολυμερή συνεργασία με τρίτες χώρες και συντονισμό στο πλαίσιο συναφών διεθνών οργανισμών, όπως το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP), η UNECE, ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO) και ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO), μεταξύ άλλων χάρη στην ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την τεχνική και επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη, με σκοπό τη βελτίωση της βάσης για τη διευκόλυνση των μειώσεων εκπομπών.

Άρθρο 16

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 6 παράγραφος 8, στο άρθρο 8 παράγραφος 7 και στο άρθρο 9 παράγραφος 3 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 31 Δεκεμβρίου 2016. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σωπηρά για περιόδους ίσης διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 8, στο άρθρο 8 παράγραφος 7 και στο άρθρο 9 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽²⁾.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 8, του άρθρου 8 παράγραφος 7 και του άρθρου 9 παράγραφος 3 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Aarhus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (ΕΕ L 264 της 25.9.2006, σ. 13).

⁽²⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

Άρθρο 17

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 29 της οδηγίας 2008/50/ΕΚ. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 18

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 19

Τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ

Στο παράρτημα I της οδηγίας 2003/35/ΕΚ, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«ζ) Άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ (*).

(*) ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1.».

Άρθρο 20

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 2018.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν προς το άρθρο 10 παράγραφος 2 έως τις 15 Φεβρουαρίου 2017.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 21

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Η οδηγία 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου καταργείται από την 1η Ιουλίου 2018.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο:

α) τα άρθρα 1 και 4 και το παράρτημα Ι της οδηγίας 2001/81/ΕΚ εξακολουθούν να ισχύουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019·

β) τα άρθρα 7 και 8 και το παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 2001/81/ΕΚ καταργούνται από τις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Οι παραπομπές στην καταργηθείσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα VI.

2. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2019, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας σε σχέση με τα ανώτατα όρια του άρθρου 4 και του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2001/81/ΕΚ.

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Άρθρο 23

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 14 Δεκεμβρίου 2016.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

I. KORČOK

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΡΥΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πίνακας Α

Απαιτήσεις ετήσιας υποβολής στοιχείων για τις εκπομπές κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο

Στοιχείο	Ρύποι	Χρονοσειρές	Ημερομηνίες υποβολής
Συνολικές εθνικές εκπομπές ανά κατηγορία πηγών NFR ⁽¹⁾ ⁽²⁾ [...]	— SO ₂ , NO _x , NMVOC, NH ₃ , CO — βαρέα μέταλλα (Cd, Hg, Pb) ⁽³⁾ — POP ⁽⁴⁾ (PAH ⁽⁵⁾ , βενζο(a)πυρένιο, βενζο(b)φλουορανθένιο, βενζο(k)φλουορανθένιο, ινδενο(1,2,3-cd)πυρένιο, διοξίνες/φουράνια, PCB ⁽⁶⁾ , HCB ⁽⁷⁾)	Ετήσιες, από το 1990 έως το έτος υποβολής μείον 2 (X-2)	15 Φεβρουαρίου ⁽⁹⁾
Συνολικές εθνικές εκπομπές ανά κατηγορία πηγών NFR ⁽²⁾	— ΑΣ _{2,5} , ΑΣ ₁₀ ⁽⁸⁾ και, εάν διατίθενται δεδομένα, BC.	Ετήσιες, από το 2000 έως το έτος υποβολής μείον 2 (X-2)	15 Φεβρουαρίου ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ NFR (Ονοματολογία) για την υποβολή στοιχείων που καθορίζεται στη σύμβαση LRTAP.

⁽²⁾ Οι φυσικές εκπομπές αναφέρονται σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται στη σύμβαση LRTAP και στο εγχειρίδιο EMEP/EEA για την απογραφή των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων. Δεν περιλαμβάνονται στα εθνικά σύνολα και δηλώνονται χωριστά.

⁽³⁾ Cd (κάδμιο), Hg (υδράργυρος), Pb (μόλυβδος).

⁽⁴⁾ POP (έμμονοι οργανικοί ρύποι).

⁽⁵⁾ PAH (Πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες).

⁽⁶⁾ PCB (Πολυχλωροδιφαινύλια).

⁽⁷⁾ HCB (Εξαχλωροβενζόλιο).

⁽⁸⁾ «ΑΣ₁₀»: σωματίδια με αεροδυναμική διάμετρο ίση με ή μικρότερη από 10 μικρόμετρα (μm).

⁽⁹⁾ Εκ νέου υποβολή λόγω σφαλμάτων πραγματοποιείται, το αργότερο, εντός τεσσάρων εβδομάδων και περιλαμβάνει σαφή εξήγηση των αλλαγών που έχουν επέλθει.

Πίνακας Β

Απαιτήσεις ετήσιας υποβολής στοιχείων για τις εκπομπές κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο

Στοιχείο	Ρύποι	Χρονοσειρές	Ημερομηνία υποβολής
Συνολικές εθνικές εκπομπές ανά κατηγορία πηγών NFR ⁽¹⁾	— βαρέα μέταλλα (As, Cr, Cu, Ni, Se και Zn και οι ενώσεις τους) ⁽²⁾ — TSP ⁽³⁾	Ετήσιες, από το 1990 (2000 για τα TSP) έως το έτος υποβολής μείον 2 (X-2)	15 Φεβρουαρίου

⁽¹⁾ Οι φυσικές εκπομπές αναφέρονται σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται στη σύμβαση LRTAP και στο εγχειρίδιο EMEP/EEA για την απογραφή εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων. Δεν περιλαμβάνονται στα εθνικά σύνολα και δηλώνονται χωριστά.

⁽²⁾ As (αρσενικό), Cr (χρώμιο), Cu (χαλκός), Ni (νικέλιο), Se (σελήνιο), Zn (ψευδάργυρος).

⁽³⁾ TSP (ολικά αιωρούμενα σωματίδια).

Πίνακας Γ

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων για τις εκπομπές και τις προβλέψεις εκπομπών κατά το άρθρο 8 παράγραφος 2

Στοιχείο	Ρύποι	Χρονοσειρές / έτη-στόχος	Ημερομηνίες υποβολής
Εθνικά δεδομένα εκπομπών σε μορφή καννάβου ανά κατηγορία πηγών (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, AΣ₁₀, AΣ_{2,5} — βαρέα μέταλλα (Cd, Hg, Pb) — POP (ολικοί πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, εξαχλωροβενζόλιο, πολυχλωροδιφαινύλια, διοξίνες/φουράνια) — BC (εάν διατίθενται δεδομένα) 	Ανά τετραετία για το έτος υποβολής μείον 2 (X-2) από το 2017	1η Μαΐου (1)
Μεγάλες σημειακές πηγές ανά κατηγορία πηγών (GFNR)	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, AΣ₁₀, AΣ_{2,5} — βαρέα μέταλλα (Cd, Hg, Pb) — POP (ολικοί πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, εξαχλωροβενζόλιο, πολυχλωροδιφαινύλια, διοξίνες/φουράνια) — BC (εάν διατίθενται δεδομένα) 	Ανά τετραετία για το έτος υποβολής μείον 2 (X-2) από το 2017	1η Μαΐου (1)
Προβλεπόμενες εκπομπές αθροιστικά κατά FNR	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NH₃, NMVOC, AΣ_{2,5} και, εάν διατίθενται δεδομένα, BC 	Ανά διετία, καλύπτοντας τα έτη προβολής 2020, 2025, 2030 και, κατά περίπτωση, 2040 και 2050 από το 2017	15η Μαρτίου

(1) Εκ νέου υποβολή λόγω σφαλμάτων πραγματοποιείται εντός τεσσάρων εβδομάδων και περιλαμβάνει σαφή εξήγηση των αλλαγών που έχουν επέλθει.

Πίνακας Δ

Απαιτήσεις ετήσια υποβολή της ενημερωτικής έκθεσης απογραφής που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3

Στοιχείο	Ρύποι	Χρονοσειρές/έτη-στόχος	Ημερομηνίες υποβολής
Ενημερωτική έκθεση απογραφής	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, CO, AΣ_{2,5}, AΣ₁₀ — βαρέα μέταλλα (Cd, Hg, Pb) και BC — POP (ολικοί πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, βενζο(a)πυρένιο, βενζο(b)φλουορανθένιο, βενζο(k)φλουορανθένιο, ινδενο(1,2,3-cd)πυρένιο, διοξίνες/φουράνια, πολυχλωροδιφαινύλια, εξαχλωροβενζόλιο) — Εάν διατίθενται δεδομένα, βαρέα μέταλλα (As, Cr, Cu, Ni, Se και Zn και οι ενώσεις τους) και TSP 	Όλα τα έτη (όπως υποδεικνύεται στους πίνακες Α, Β, Γ)	15η Μαρτίου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Πίνακας Α

Δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου (SO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x) και πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου (NMVOC). Οι δεσμεύσεις μείωσης έχουν έτος αναφοράς το 2005 και, για τις οδικές μεταφορές, εφαρμόζονται σε εκπομπές που υπολογίζονται στη βάση των πωλήσεων καυσίμων (*).

Κράτος μέλος	Μείωση SO ₂ σε σύγκριση με το 2005		Μείωση NO _x σε σύγκριση με το 2005		Μείωση NMVOC σε σύγκριση με το 2005	
	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα
Βέλγιο	43 %	66 %	41 %	59 %	21 %	35 %
Βουλγαρία	78 %	88 %	41 %	58 %	21 %	42 %
Τσεχική Δημοκρατία	45 %	66 %	35 %	64 %	18 %	50 %
Δανία	35 %	59 %	56 %	68 %	35 %	37 %
Γερμανία	21 %	58 %	39 %	65 %	13 %	28 %
Εσθονία	32 %	68 %	18 %	30 %	10 %	28 %
Ελλάδα	74 %	88 %	31 %	55 %	54 %	62 %
Ισπανία	67 %	88 %	41 %	62 %	22 %	39 %
Γαλλία	55 %	77 %	50 %	69 %	43 %	52 %
Κροατία	55 %	83 %	31 %	57 %	34 %	48 %
Ιρλανδία	65 %	85 %	49 %	69 %	25 %	32 %
Ιταλία	35 %	71 %	40 %	65 %	35 %	46 %
Κύπρος	83 %	93 %	44 %	55 %	45 %	50 %
Λετονία	8 %	46 %	32 %	34 %	27 %	38 %
Λιθουανία	55 %	60 %	48 %	51 %	32 %	47 %
Λουξεμβούργο	34 %	50 %	43 %	83 %	29 %	42 %
Ουγγαρία	46 %	73 %	34 %	66 %	30 %	58 %
Μάλτα	77 %	95 %	42 %	79 %	23 %	27 %
Κάτω Χώρες	28 %	53 %	45 %	61 %	8 %	15 %
Αυστρία	26 %	41 %	37 %	69 %	21 %	36 %
Πολωνία	59 %	70 %	30 %	39 %	25 %	26 %

Κράτος μέλος	Μείωση SO ₂ σε σύγκριση με το 2005		Μείωση NO _x σε σύγκριση με το 2005		Μείωση NMVOC σε σύγκριση με το 2005	
	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα
Πορτογαλία	63 %	83 %	36 %	63 %	18 %	38 %
Ρουμανία	77 %	88 %	45 %	60 %	25 %	45 %
Σλοβενία	63 %	92 %	39 %	65 %	23 %	53 %
Σλοβακία	57 %	82 %	36 %	50 %	18 %	32 %
Φινλανδία	30 %	34 %	35 %	47 %	35 %	48 %
Σουηδία	22 %	22 %	36 %	66 %	25 %	36 %
Ηνωμένο Βασίλειο	59 %	88 %	55 %	73 %	32 %	39 %
ΕΕ 28	59 %	79 %	42 %	63 %	28 %	40 %

(*) Τα κράτη μέλη που έχουν την επιλογή να χρησιμοποιούν τις συνολικές εθνικές εκπομπές που υπολογίζονται με βάση την καταναλωθείσα ποσότητα καυσίμων ως βάση για την εκτίμηση της συμμόρφωσης στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP, μπορούν να διατηρούν την εν λόγω επιλογή προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου.

Πίνακας Β

Δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών αμμωνίας (NH₃) και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ_{2,5}). Οι δεσμεύσεις μείωσης έχουν έτος αναφοράς το 2005 και, για τις οδικές μεταφορές, εφαρμόζονται σε εκπομπές που υπολογίζονται στη βάση των πωλήσεων καυσίμων (*).

Κράτος μέλος	Μείωση NH ₃ σε σύγκριση με το 2005		Μείωση ΑΣ _{2,5} σε σύγκριση με το 2005	
	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα
Βέλγιο	2 %	13 %	20 %	39 %
Βουλγαρία	3 %	12 %	20 %	41 %
Τσεχική Δημοκρατία	7 %	22 %	17 %	60 %
Δανία	24 %	24 %	33 %	55 %
Γερμανία	5 %	29 %	26 %	43 %
Εσθονία	1 %	1 %	15 %	41 %
Ελλάδα	7 %	10 %	35 %	50 %
Ισπανία	3 %	16 %	15 %	50 %
Γαλλία	4 %	13 %	27 %	57 %
Κροατία	1 %	25 %	18 %	55 %
Ιρλανδία	1 %	5 %	18 %	41 %
Ιταλία	5 %	16 %	10 %	40 %
Κύπρος	10 %	20 %	46 %	70 %
Λετονία	1 %	1 %	16 %	43 %

Κράτος μέλος	Μείωση NH ₃ σε σύγκριση με το 2005		Μείωση ΑΣ _{2,5} σε σύγκριση με το 2005	
	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα	Για τα έτη μεταξύ 2020 και 2029	Για τα έτη από το 2030 και έπειτα
Λιθουανία	10 %	10 %	20 %	36 %
Λουξεμβούργο	1 %	22 %	15 %	40 %
Ουγγαρία	10 %	32 %	13 %	55 %
Μάλτα	4 %	24 %	25 %	50 %
Κάτω Χώρες	13 %	21 %	37 %	45 %
Αυστρία	1 %	12 %	20 %	46 %
Πολωνία	1 %	17 %	16 %	58 %
Πορτογαλία	7 %	15 %	15 %	53 %
Ρουμανία	13 %	25 %	28 %	58 %
Σλοβενία	1 %	15 %	25 %	60 %
Σλοβακία	15 %	30 %	36 %	49 %
Φινλανδία	20 %	20 %	30 %	34 %
Σουηδία	15 %	17 %	19 %	19 %
Ηνωμένο Βασίλειο	8 %	16 %	30 %	46 %
ΕΕ 28	6 %	19 %	22 %	49 %

(*) Τα κράτη μέλη που έχουν την επιλογή να χρησιμοποιούν τις συνολικές εθνικές εκπομπές που υπολογίζονται με βάση την καταναλωθείσα ποσότητα καυσίμων ως βάση για την εκτίμηση της συμμόρφωσης στο πλαίσιο της σύμβασης **LRTAP**, μπορούν να διατηρούν την εν λόγω επιλογή προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 6 ΚΑΙ 10

ΜΕΡΟΣ 1

Ελάχιστο περιεχόμενο των εθνικών προγραμμάτων έλεγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

1. Τα αρχικά εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 10 καλύπτουν τουλάχιστον τα εξής:
  - α) το εθνικό πλαίσιο πολιτικής για την ποιότητα και τη ρύπανση του ατμοσφαιρικού αέρα στο οποίο εντάσσεται το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων:
    - i) των προτεραιοτήτων της πολιτικής και της σχέσης τους με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί σε άλλους συναφείς τομείς πολιτικής, μεταξύ άλλων, στον τομέα της κλιματικής αλλαγής, και, κατά περίπτωση, της γεωργίας, της βιομηχανίας και των μεταφορών·
    - ii) των αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί σε εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές·
    - iii) της προόδου που έχει σημειωθεί μέσω των τρεχουσών πολιτικών και μέτρων όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, καθώς και του βαθμού εκπλήρωσης των υποχρεώσεων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο·
    - iv) της προβλεπόμενης περαιτέρω εξέλιξης, με την παραδοχή ότι δεν πρόκειται να τροποποιηθούν οι πολιτικές και τα μέτρα που έχουν ήδη εγκριθεί·
  - β) τις επιλογές πολιτικής που εξετάστηκαν με σκοπό τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών για την περίοδο μεταξύ 2020 και 2029 και για το 2030 και εφεξής, καθώς και των ενδιάμεσων επιπέδων εκπομπών που έχουν καθοριστεί για το 2025 καθώς και τη συμβολή στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα και ανάλυση των επιλογών αυτών, συμπεριλαμβανομένης της μεθόδου ανάλυσης· εφόσον είναι διαθέσιμες, τις επιμέρους ή συνδυασμένες επιπτώσεις των πολιτικών και των μέτρων στη μείωση των εκπομπών, στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και στο περιβάλλον, καθώς και τις αντίστοιχες αβεβαιότητες·
  - γ) τα μέτρα και τις πολιτικές που επιλέχθηκαν προς θέσπιση, συμπεριλαμβανομένου χρονοδιαγράμματος για τη θέσπιση, εφαρμογή και επανεξέτασή τους, καθώς και τις αρμόδιες αρχές·
  - δ) κατά περίπτωση, εξήγηση των λόγων για τους οποίους τα ενδεικτικά επίπεδα εκπομπών για το 2025 είναι αδύνατον να επιτευχθούν χωρίς τη λήψη μέτρων με δυσανάλογο κόστος·
  - ε) κατά περίπτωση, καταγραφή της χρήσης των μέσων ευελιξίας που προβλέπονται στο άρθρο 5 και των τυχόν περιβαλλοντικών συνεπειών από τη χρήση αυτή·
  - στ) αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα και οι πολιτικές που επιλέχθηκαν διασφαλίζουν τη συνέπεια με τα σχέδια και προγράμματα που καταρτίζονται σε άλλους συναφείς τομείς πολιτικής·
2. Οι επικαιροποιήσεις του εθνικού προγράμματος ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 10 περιλαμβάνουν τουλάχιστον:
  - α) αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος και τη μείωση των εκπομπών και των συγκεντρώσεων·
  - β) τυχόν σημαντικές αλλαγές που έχουν επέλθει στο πλαίσιο πολιτικής, στις αξιολογήσεις, στο πρόγραμμα ή στο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους·

ΜΕΡΟΣ 2

Μέτρα μείωσης των εκπομπών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη το σχετικό κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία και εκμεταλλεύονται τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σύμφωνα με την οδηγία 2010/75/ΕΕ.

A. Μέτρα για τον έλεγχο των εκπομπών αμμωνίας

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικό συμβουλευτικό κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής για τον έλεγχο των εκπομπών αμμωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τον κώδικα-πλαίσιο της UNECE περί ορθών γεωργικών πρακτικών για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας του 2014, που καλύπτει τουλάχιστον τα εξής:
  - α) διαχείριση του αζώτου, λαμβάνοντας υπόψη τον πλήρη κύκλο του αζώτου·

- β) στρατηγικές διατροφής του ζωικού κεφαλαίου·
- γ) τεχνικές διασποράς κοπριάς με χαμηλά επίπεδα εκπομπών·
- δ) συστήματα αποθήκευσης κοπριάς με χαμηλά επίπεδα εκπομπών·
- ε) συστήματα σταβλισμού ζώων με χαμηλά επίπεδα εκπομπών·
- στ) δυνατότητες περιορισμού των εκπομπών αμμωνίας από τη χρήση ορυκτών λιπασμάτων.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να καταρτίζουν εθνικό προϋπολογισμό αζώτου για την παρακολούθηση των μεταβολών των συνολικών απωλειών δραστικού αζώτου από τη γεωργία, όπου συμπεριλαμβάνονται η αμμωνία, τα οξείδια του αζώτου, το αμμώνιο και οι νιτρικές και νιτρώδεις ενώσεις, με βάση τις αρχές που παρατίθενται στο κατευθυντήριο έγγραφο της UNECE σχετικά με τους προϋπολογισμούς αζώτου ⁽¹⁾.
3. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη χρήση λιπασμάτων ανθρακικού αμμωνίου και μπορούν να μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας από ανόργανα λιπάσματα εφαρμόζοντας τις ακόλουθες προσεγγίσεις:
- α) αντικατάσταση των λιπασμάτων ουρίας από λιπάσματα που έχουν ως βάση το νιτρικό αμμώνιο·
- β) όπου εξακολουθούν να εφαρμόζονται λιπάσματα ουρίας, χρήση μεθόδων που έχει αποδειχτεί ότι μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας κατά τουλάχιστον 30 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που προσδιορίζεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία·
- γ) προώθηση της αντικατάστασης των ανόργανων λιπασμάτων από οργανικά λιπάσματα και, όπου συνεχίζεται η χρήση ανόργανων λιπασμάτων, η διασπορά τους να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ανάγκες σε άζωτο και φωσφόρο της καλλιέργειας ή της χορτολιβαδικής έκτασης στην οποία χρησιμοποιούνται, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την υφιστάμενη περιεκτικότητα του εδάφους σε θρεπτικά συστατικά και τα θρεπτικά συστατικά από άλλα λιπάσματα.
4. Τα κράτη μέλη δύνανται να μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας από κοπριά εφαρμόζοντας τις ακόλουθες προσεγγίσεις:
- α) μείωση των εκπομπών από την εφαρμογή υγρής και στερεής κοπριάς σε αρόσιμες γαίες και χορτολιβαδικές εκτάσεις, με τη χρήση μεθόδων που μειώνουν τις εκπομπές κατά τουλάχιστον 30 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που περιγράφεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- i) διασπορά στερεής και υγρής κοπριάς μόνο σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ανάγκες σε άζωτο και φωσφόρο της καλλιέργειας ή της χορτολιβαδικής έκτασης στην οποία εφαρμόζονται, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την υφιστάμενη περιεκτικότητα του εδάφους σε θρεπτικά συστατικά και τα θρεπτικά συστατικά από άλλα λιπάσματα·
- ii) μη διασπορά στερεής και υγρής κοπριάς όταν το έδαφος είναι κορεσμένο από νερό, πλημμυρισμένο, παγωμένο ή καλυμμένο με χιόνι·
- iii) διασπορά υγρής κοπριάς σε χορτολιβαδική έκταση με ρυμουλκούμενο εύκαμπτο αγωγό, ρυμουλκούμενο άροτρο ή με έγχυση σε μικρό ή μεγάλο βάθος·
- iv) ενσωμάτωση στο έδαφος στερεής και υγρής κοπριάς που διασπείρονται σε αρόσιμες γαίες εντός τεσσάρων ωρών από τη διασπορά τους·
- β) μείωση των εκπομπών από την αποθήκευση κοπριάς έξω από κτίρια σταβλισμού ζώων, με εφαρμογή των ακόλουθων προσεγγίσεων:
- i) για αποθήκες υγρής κοπριάς που κατασκευάστηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2022, χρησιμοποίηση συστημάτων ή τεχνικών αποθήκευσης με χαμηλά επίπεδα εκπομπών, τα οποία έχει αποδειχτεί ότι μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας κατά τουλάχιστον 60 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που περιγράφεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία· για τις υφιστάμενες αποθήκες υγρής κοπριάς το αντίστοιχο ποσοστό είναι τουλάχιστον 40 %·
- ii) κάλυψη των αποθηκών στερεής κοπριάς·
- iii) εξασφάλιση ότι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις διαθέτουν επαρκή ικανότητα αποθήκευσης κοπριάς ώστε να διασπείρουν την κοπριά μόνο κατά τις περιόδους που αυτό ενδείκνυται για την ανάπτυξη της καλλιέργειας·
- γ) μείωση των εκπομπών από το σταβλισμό ζώων με χρήση συστημάτων που έχει αποδειχτεί ότι μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας κατά τουλάχιστον 20 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που περιγράφεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία·
- δ) μείωση των εκπομπών από κοπριά, με χρήση στρατηγικών χαμηλής σε πρωτεΐνες διατροφής των ζώων, οι οποίες έχει αποδειχτεί ότι μειώνουν τις εκπομπές αμμωνίας κατά τουλάχιστον 10 % σε σύγκριση με τη μέθοδο αναφοράς που περιγράφεται στο κατευθυντήριο έγγραφο για την αμμωνία.

⁽¹⁾ Απόφαση 2012/10, ECE/EB/AIR/113/Add 1.

B. Μέτρα μείωσης των εκπομπών για τον έλεγχο των εκπομπών λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων και αιθάλης

1. Με την επιφύλαξη του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Συμβουλίου ⁽¹⁾ τα κράτη μέλη δύνανται να απαγορεύουν την καύση στο ύπαιθρο γεωργικών υπολειμμάτων και αποβλήτων και δασικών υπολειμμάτων.

Τα κράτη μέλη παρακολουθούν και επιβάλλουν την τήρηση οποιασδήποτε απαγόρευσης που εφαρμόζεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Τυχόν εξαιρέσεις από την εν λόγω απαγόρευση περιορίζονται σε προληπτικά προγράμματα για την αποφυγή των ανεξέλεγκτων δασικών πυρκαγιών, την καταπολέμηση επιβλαβών οργανισμών ή την προστασία της βιοποικιλότητας.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν εθνικό συμβουλευτικό κώδικα ορθών γεωργικών πρακτικών για την κατάλληλη διαχείριση των γεωργικών υπολειμμάτων, με βάση τις ακόλουθες προσεγγίσεις:

- α) βελτίωση της δομής του εδάφους μέσω της ενσωμάτωσης γεωργικών υπολειμμάτων·
- β) βελτιωμένες τεχνικές ενσωμάτωσης γεωργικών υπολειμμάτων·
- γ) εναλλακτική χρήση των γεωργικών υπολειμμάτων·
- δ) βελτίωση της θρεπτικής κατάστασης και της δομής του εδάφους μέσω της ενσωμάτωσης κοπριάς όπως ενδείκνυται για τη βέλτιστη φυτική ανάπτυξη, αποφεύγοντας με αυτό τον τρόπο την καύση κοπριάς (στερεή κοπριά, αχυροστρωμή).

Γ. Πρόληψη των επιπτώσεων στις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Κατά τη λήψη των μέτρων που περιγράφονται συνοπτικά στα τμήματα Α και Β, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την πλήρη συνεκτίμηση των επιπτώσεων στις μικρές και πολύ μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν, λόγω χάριν, να εξαιρούν τις μικρές και πολύ μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις από τα εν λόγω μέτρα, εφόσον είναι δυνατόν και κρίνεται σκόπιμο, λαμβανομένων υπόψη των ισχυουσών δεσμεύσεων μείωσης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ, ΤΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 5 ΚΑΙ 8

Για τους ρύπους που αναφέρονται στο παράρτημα I, τα κράτη μέλη καταρτίζουν εθνικές απογραφές εκπομπών, αναπροσαρμοσμένες εθνικές απογραφές εκπομπών κατά περίπτωση, εθνικές προβλέψεις εκπομπών, εθνικές απογραφές εκπομπών με χωρική διακριτοποίηση, απογραφές μεγάλων σημειακών πηγών και ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής, εφαρμόζοντας τις μεθοδολογίες που έχουν εγκριθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης LRTAP (κατευθυντήριες γραμμές του ΕΜΕΡ για την υποβολή στοιχείων), και οφείλουν να χρησιμοποιούν το εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ για την απογραφή των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων (εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ) που αναφέρεται σε αυτές. Επιπροσθέτως, καταρτίζονται σύμφωνα με τις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές συμπληρωματικές πληροφορίες, ειδικότερα τα δεδομένα δραστηριότητας, που απαιτούνται για την αξιολόγηση των εθνικών απογραφών και προβλέψεων εκπομπών.

Οι κατευθυντήριες γραμμές του ΕΜΕΡ για την υποβολή στοιχείων χρησιμοποιούνται με την επιφύλαξη των πρόσθετων λεπτομερειών εφαρμογής που καθορίζονται στο παρόν παράρτημα και των απαιτήσεων του παραρτήματος I σχετικά με την ονοματολογία για την υποβολή στοιχείων, τις χρονοσειρές και τις ημερομηνίες υποβολής.

ΜΕΡΟΣ 1

Εθνικές ετήσιες απογραφές εκπομπών

1. Οι εθνικές απογραφές εκπομπών χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, συνοχή, συγκρισιμότητα, πληρότητα και ακρίβεια.
2. Οι εκπομπές από τις προσδιορισμένες βασικές κατηγορίες υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται στο εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ και με σκοπό τη χρήση μεθοδολογίας της βαθμίδας 2 ή ανώτερης (αναλυτικότερης).

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν άλλες επιστημονικά τεκμηριωμένες και συμβατές μεθοδολογίες για την κατάρτιση εθνικών απογραφών εκπομπών, εάν από αυτές τις μεθοδολογίες προκύπτουν ακριβέστερες εκτιμήσεις σε σύγκριση με τις προεπιλεγμένες μεθοδολογίες του εγχειριδίου ΕΜΕΡ/ΕΕΑ.

3. Για τις εκπομπές του τομέα των μεταφορών, οι τιμές που υπολογίζουν και υποβάλλουν τα κράτη μέλη συμφωνούν με τα εθνικά ενεργειακά ισοζύγια που υποβάλλουν στην Eurostat.
4. Οι εκπομπές από οδικές μεταφορές υπολογίζονται και δηλώνονται στις εκθέσεις με βάση την πωληθείσα ποσότητα καυσίμων ⁽¹⁾ εντός του αντίστοιχου κράτους μέλους. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να δηλώνουν τις εκπομπές από οδικές μεταφορές με βάση την καταναλωθείσα ποσότητα καυσίμων ή τα διανυθέντα χιλιόμετρα στο κράτος μέλος.
5. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στοιχεία για τις ετήσιες εθνικές εκπομπές τους εκφρασμένες στην εφαρμοστέα μονάδα που καθορίζεται στο υπόδειγμα υποβολής στοιχείων NFR της σύμβασης LRTAP.

ΜΕΡΟΣ 2

Εθνικές προβλέψεις εκπομπών

1. Οι εθνικές προβλέψεις εκπομπών χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, συνοχή, συγκρισιμότητα, πληρότητα και ακρίβεια και οι υποβαλλόμενες πληροφορίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:
  - α) σαφή προσδιορισμό των θεσπισμένων και προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων που συνεκτιμώνται στις προβλέψεις·
  - β) κατά περίπτωση, τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας που διενεργήθηκε για τις προβλέψεις·
  - γ) περιγραφή των μεθόδων, μοντέλων, βασικών παραδοχών και κύριων παραμέτρων εισόδου και εξόδου.
2. Οι προβλέψεις εκπομπών καταρτίζονται και συναθροίζονται κατά κλάδο πηγών. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν, για κάθε ρύπο, πρόβλεψη «με μέτρα» (θεσπισμένα μέτρα) και, κατά περίπτωση, πρόβλεψη «με πρόσθετα μέτρα» (προγραμματισμένα μέτρα), ακολουθώντας τις κατευθύνσεις που παρέχει το εγχειρίδιο ΕΜΕΡ/ΕΕΑ.

⁽¹⁾ Τα κράτη μέλη που έχουν την επιλογή να χρησιμοποιούν τις συνολικές εθνικές εκπομπές που υπολογίζονται με βάση την καταναλωθείσα ποσότητα καυσίμων ως βάση για τη συμμόρφωση στο πλαίσιο της σύμβασης LRTAP, μπορούν να διατηρούν αυτή την επιλογή προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου.

3. Οι εθνικές προβλέψεις εκπομπών συμφωνούν με την εθνική ετήσια απογραφή εκπομπών για το έτος x-3 και με τις προβλέψεις που υποβάλλονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹).

ΜΕΡΟΣ 3

Ενημερωτική έκθεση απογραφής

Οι ενημερωτικές εκθέσεις απογραφής συντάσσονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του EMEP και με τη χρήση του υποδείγματος εκθέσεων απογραφής που περιέχεται σε αυτές. Η έκθεση απογραφής περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) περιγραφές, παραπομπές και πηγές πληροφοριών για τις συγκεκριμένες μεθόδους, τις παραδοχές, τους συντελεστές εκπομπών και τα δεδομένα δραστηριότητας, καθώς και αιτιολόγηση της επιλογής τους·
- β) περιγραφή των κύριων εθνικών κατηγοριών πηγών εκπομπών·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τις αβεβαιότητες, τη διασφάλιση της ποιότητας και την επαλήθευση·
- δ) περιγραφή των θεσμικών ρυθμίσεων που διέπουν την κατάρτιση της απογραφής·
- ε) επανυπολογισμούς και προγραμματισμένες βελτιώσεις·
- στ) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των μέσων ευελιξίας του άρθρου 5 παράγραφοι 1, 2, 3 και 4·
- ζ) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με όλους τους λόγους για την απόκλιση από την πορεία μείωσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, καθώς και τα μέτρα για τη σύγκλιση εκ νέου με την πορεία·
- η) σύνοψη.

ΜΕΡΟΣ 4

Αναπροσαρμογή των εθνικών απογράφων εκπομπών

1. Τα κράτη μέλη που προτείνουν αναπροσαρμογή της εθνικής τους απογραφής εκπομπών σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, συμπεριλαμβάνουν στην πρότασή τους προς την Επιτροπή τουλάχιστον τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
- α) στοιχεία που αποδεικνύουν την υπέρβαση της οικείας ή των οικείων εθνικών δεσμεύσεων μείωσης των εκπομπών·
  - β) στοιχεία που αποδεικνύουν το βαθμό στον οποίο η αναπροσαρμογή της απογραφής εκπομπών μειώνει την υπέρβαση και συμβάλλει στην τήρηση της οικείας ή των οικείων εθνικών δεσμεύσεων μείωσης των εκπομπών·
  - γ) εκτίμηση του αν και πότε αναμένεται να τηρηθούν η οικεία ή οι οικείες εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών, με βάση εθνικές προβλέψεις εκπομπών χωρίς την αναπροσαρμογή·
  - δ) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η αναπροσαρμογή ανταποκρίνεται σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες τρεις περιστάσεις. Κατά περίπτωση, μπορεί να γίνεται παραπομπή σε συναφείς προηγούμενες αναπροσαρμογές:
    - ι) όσον αφορά νέες κατηγορίες πηγών εκπομπών:
      - στοιχεία που αποδεικνύουν ότι στην επιστημονική βιβλιογραφία ή/και στο εγχειρίδιο EMEP/EEA έχει αναγνωρισθεί η νέα κατηγορία πηγών εκπομπών,
      - στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η εν λόγω κατηγορία πηγών δεν συμπεριλαμβανόταν στην αντίστοιχη ιστορική εθνική απογραφή εκπομπών κατά το χρόνο ανάληψης της δεσμεύσης μείωσης των εκπομπών,
      - στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι εκπομπές από τη νέα κατηγορία πηγών συντελούν στην αδυναμία του κράτους μέλους να τηρήσει τις δεσμεύσεις του για μείωση των εκπομπών, συνοδευόμενα από αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας, των δεδομένων και των συντελεστών εκπομπών που χρησιμοποιήθηκαν για να εξαχθεί αυτό το συμπέρασμα·

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων πληροφοριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν την αλλαγή του κλίματος και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 13).

- ii) στην περίπτωση χρήσης σημαντικά διαφορετικών συντελεστών εκπομπών για τον προσδιορισμό των εκπομπών από συγκεκριμένες κατηγορίες πηγών:
- περιγραφή των αρχικών συντελεστών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένης αναλυτικής περιγραφής της επιστημονικής βάσης της συναγωγής του συντελεστή εκπομπών,
  - στοιχεία που αποδεικνύουν ότι για τον αρχικό προσδιορισμό των μειώσεων των εκπομπών χρησιμοποιήθηκαν οι αρχικοί συντελεστές εκπομπών,
  - περιγραφή των επικαιροποιημένων συντελεστών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων αναλυτικών πληροφοριών σχετικά με την επιστημονική βάση της συναγωγής του συντελεστή εκπομπών,
  - σύγκριση των εκτιμήσεων εκπομπών που διατυπώθηκαν με εφαρμογή των αρχικών και των επικαιροποιημένων συντελεστών εκπομπών, η οποία καταδεικνύει ότι η μεταβολή των συντελεστών εκπομπών συντελεί στην αδυναμία του κράτους μέλους να τηρήσει τις δεσμεύσεις του για μείωση των εκπομπών,
  - αιτιολόγηση της απόφασης να χαρακτηριστούν σημαντικές οι μεταβολές των συντελεστών εκπομπών.
- iii) στην περίπτωση χρήσης σημαντικά διαφορετικών μεθοδολογιών για τον προσδιορισμό των εκπομπών από συγκεκριμένες κατηγορίες πηγών:
- περιγραφή της αρχικής μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε, συμπεριλαμβανομένων αναλυτικών πληροφοριών σχετικά με την επιστημονική βάση της συναγωγής του συντελεστή εκπομπών,
  - στοιχεία που αποδεικνύουν ότι για τον αρχικό προσδιορισμό των μειώσεων των εκπομπών χρησιμοποιήθηκε η αρχική μεθοδολογία,
  - περιγραφή της επικαιροποιημένης μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε, συμπεριλαμβανομένης αναλυτικής περιγραφής της επιστημονικής βάσης ή της βιβλιογραφίας στην οποία στηρίζεται,
  - σύγκριση των εκτιμήσεων εκπομπών που διατυπώθηκαν με χρήση της αρχικής και της επικαιροποιημένης μεθοδολογίας, η οποία καταδεικνύει ότι η μεταβολή της μεθοδολογίας συντελεί στην αδυναμία του κράτους μέλους να τηρήσει τις δεσμεύσεις του για μείωση των εκπομπών,
  - αιτιολόγηση της απόφασης να χαρακτηριστεί σημαντική η μεταβολή της μεθοδολογίας.
2. Για διαδικασίες αναπροσαρμογής που βασίζονται σε παρεμφερείς προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν τις ίδιες πληροφορίες τεκμηρίωσης, υπό τον όρο ότι κάθε κράτος μέλος υποβάλλει τις απαιτούμενες ειδικές κατά χώρα πληροφορίες που ορίζονται στην παράγραφο 1.
3. Τα κράτη μέλη επανυπολογίζουν αναπροσαρμοσμένες εκπομπές ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια, στο μέτρο του δυνατού, των χρονοσειρών για κάθε έτος εφαρμογής της αναπροσαρμογής ή των αναπροσαρμογών.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 9

- α) Για οικοσυστήματα γλυκών υδάτων: προσδιορισμός της έκτασης των βιολογικών βλαβών, μεταξύ άλλων σε ευαίσθητους αποδέκτες (μικρόφυτα, μακρόφυτα και διάτομα), και των απωλειών ιχθυαποθεμάτων ή πληθυσμών υδρόβιων ασπόνδυλων:
- ως βασικός δείκτης η ικανότητα εξουδετέρωσης οξέων (ANC) και ως δευτερεύοντες δείκτες η οξύτητα (pH), οι διαλυμένες θεικές (SO₄) και νιτρικές ενώσεις (NO₃) και ο διαλυμένος οργανικός άνθρακας:
- συχνότητα της δειγματοληψίας: από ετήσια (κατά τη φθινοπωρινή αναστροφή σε λίμνες) έως μηνιαία (σε υδατορρέυματα).
- β) Για χερσαία οικοσυστήματα: εκτίμηση της οξύτητας του εδάφους, των απωλειών θρεπτικών συστατικών του εδάφους, της κατάστασης ως προς το άζωτο και του ισοζυγίου αζώτου, καθώς και της απώλειας βιοποικιλότητας:
- i) ως βασικός δείκτης η οξύτητα του εδάφους: ανταλλάξιμα κλάσματα κατιόντων βάσεων (κορεσμός με βάσεις) και ανταλλάξιμο αργίλιο στο έδαφος:
- συχνότητα της δειγματοληψίας: ανά δεκαετία,
- δευτερεύοντες δείκτες: η οξύτητα (pH), οι θεικές και νιτρικές ενώσεις, τα κατιόντα βάσεων, οι συγκεντρώσεις αργιλίου σε εδαφικά διαλύματα:
- συχνότητα της δειγματοληψίας: ετήσια (κατά περίπτωση).
- ii) ως βασικός δείκτης η στράγγιση νιτρικών ενώσεων του εδάφους (NO_{3,leach}):
- συχνότητα της δειγματοληψίας: ετήσια.
- iii) ως βασικός δείκτης η αναλογία άνθρακα/αζώτου (C/N) και ως δευτερεύον δείκτης το ολικό άζωτο του εδάφους (N_{tot}):
- συχνότητα της δειγματοληψίας: ανά δεκαετία.
- iv) ως βασικός δείκτης το ισοζύγιο θρεπτικών συστατικών στο φύλλωμα (N/P,N/K, N/Mg):
- συχνότητα της δειγματοληψίας: ανά τετραετία.
- γ) Για χερσαία οικοσυστήματα: εκτίμηση των βλαβών που προκαλεί το όζον στην ανάπτυξη της βλάστησης και στη βιοποικιλότητα:
- i) ως βασικός δείκτης η ανάπτυξη της βλάστησης και οι βλάβες στο φύλλωμα και ως δευτερεύον δείκτης η ροή άνθρακα (C_{flux}):
- συχνότητα της δειγματοληψίας: ετήσια.
- ii) ως βασικός δείκτης η υπέρβαση των βασιζόμενων στη ροή κρίσιμων επιπέδων:
- συχνότητα της δειγματοληψίας κάθε έτος κατά την εποχή της ανάπτυξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2001/81/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, και δεύτερο εδάφιο στοιχεία γ), δ) και ε)	Άρθρο 2
Άρθρο 3 στοιχείο ε)	Άρθρο 3 σημείο 1)
—	Άρθρο 3 σημεία 2), 3), 4), 5), 8), 9), 12) και 13)
Άρθρο 3 στοιχείο θ)	Άρθρο 3 σημείο 6)
Άρθρο 3 στοιχείο ια)	Άρθρο 3 σημείο 7)
Άρθρο 3 στοιχείο η)	Άρθρο 3 σημείο 10)
Άρθρο 3 στοιχείο ζ)	Άρθρο 3 σημείο 11)
Άρθρο 4	Άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο στοιχεία α) και β)	Άρθρο 4 παράγραφος 3
—	Άρθρο 5
Άρθρο 6 παράγραφος 1	Άρθρο 6 παράγραφος 1
Άρθρο 6 παράγραφος 2	Άρθρο 6 παράγραφος 2 και άρθρο 6 παράγραφοι 5 έως 10
Άρθρο 6 παράγραφος 3	Άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 4
—	Άρθρο 7
Άρθρο 7 παράγραφος 1	Άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο
—	Άρθρο 8 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και άρθρο 8 παράγραφοι 2 έως 4
Άρθρο 7 παράγραφος 2	Άρθρο 8 παράγραφος 5
Άρθρο 7 παράγραφος 3	Άρθρο 8 παράγραφος 6
Άρθρο 7 παράγραφος 4	Άρθρο 8 παράγραφος 7
—	Άρθρο 9
Άρθρο 8 παράγραφος 2	Άρθρο 10 παράγραφος 1
Άρθρο 8 παράγραφος 1	Άρθρο 10 παράγραφος 2
—	Άρθρο 10 παράγραφοι 3 και 4
Άρθρο 9	Άρθρο 11
—	Άρθρο 12
Άρθρο 10	Άρθρο 13
Άρθρο 6 παράγραφος 4	Άρθρο 14 παράγραφος 1
Άρθρο 7 παράγραφος 3 και άρθρο 8 παράγραφος 3	Άρθρο 14 παράγραφοι 2 και 3
Άρθρο 11	Άρθρο 15
Άρθρο 13 παράγραφος 3	Άρθρο 16
Άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 17

Οδηγία 2001/81/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 14	Άρθρο 18
—	Άρθρο 19
Άρθρο 15	Άρθρο 20
—	Άρθρο 21
Άρθρο 16	Άρθρο 22
Άρθρο 17	Άρθρο 23
Άρθρο 8 παράγραφος 1 και παράρτημα III	Παράρτημα I
Παράρτημα I	Παράρτημα II
—	Παραρτήματα III, V και VI
Παράρτημα III	Παράρτημα IV

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση των εκπομπών μεθανίου

Η Επιτροπή θεωρεί ότι συντρέχουν σοβαροί λόγοι σχετικοί με την ποιότητα του αέρα προκειμένου να παραμείνει υπό καθεστώς αναθεώρησης η εξέλιξη των εκπομπών μεθανίου στα κράτη μέλη, έτσι ώστε να μειωθούν οι συγκεντρώσεις του όζοντος στην ΕΕ και να σημειωθεί πρόοδος στη μείωση του μεθανίου σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι, με βάση τα στοιχεία στη διάθεσή της για τις εκπομπές των κρατών μελών, προτίθεται να αξιολογήσει περαιτέρω τις επιπτώσεις των εκπομπών μεθανίου στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 της οδηγίας ΕΑΟΕ, και θα εξετάσει τη λήψη μέτρων για τη μείωση των εν λόγω εκπομπών και, ανάλογα με την περίπτωση, θα υποβάλει νομοθετική πρόταση προς τον σκοπό αυτόν. Στην αξιολόγησή της η Επιτροπή θα λάβει υπόψη διάφορες εν εξελίξει μελέτες στον συγκεκριμένο τομέα, που αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2017, καθώς και τις μελλοντικές διεθνείς εξελίξεις στον τομέα αυτό.
